

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кафедра адміністративного права та процесу факультету №1

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Публічне адміністрування»
вибіркових компонент
освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти

262 Правоохоронна діяльність (поліцейські)

Харків - 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 1
Протокол від 16.08.2023 № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією з юридичних дисциплін
Науково-методичної ради ХНУВС
Протокол від 29.08.2023 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри адміністративного права та процесу факультету №1
(*протокол від 09.08.2023 № 17*)

Розробники:

1. Доцент кафедри, к.ю.н, доцент Казанчук І.Д.

Рецензенти:

1. Старший інспектор з комунікації Харківського РУП №2 ГУНП в Харківській області, кандидат юридичних наук, доцент, підполковник поліції Резанов С.А.
2. Завідувач кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики факультету №6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, професор Панова І.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4 Загальна кількість годин – 120 Кількість тем – 10	262 Правоохоронна діяльність другий (магістерський) рівень вищої освіти	Навчальний курс – 2 (денна), 2 (заочна); Семестр – 3 (денна), 3 (заочна) Види контролю: залік (денна, заочна)
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання:
Лекції – 20 годин; Семінарські заняття – 0 годин; Практичні заняття – 20 годин; Самостійна робота – 80 годин Індивідуальні завдання: <i>навчальними планами не передбачено</i>		Лекції – 6 годин; Семінарські заняття – 0 годин; Практичні заняття – 6 годин; Самостійна робота – 108 годин Індивідуальні завдання: <i>навчальними планами не передбачено</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Публічне адміністрування» є набуття слухачами магістратури теоретичних знань із визначення сутності та принципів публічного адміністрування, розвитку та становлення публічного адміністрування в Україні, завдань і функцій публічного адміністрування, системи органів публічного адміністрування, адміністративно-правового статусу органів публічної адміністрації та органів місцевого самоврядування, правових засад та принципів організації і діяльності органів публічного адміністрування в контексті адаптації національного законодавства до європейських норм і стандартів, поглибленого розуміння процесу публічного адміністрування, поняття, видів та значення публічної служби в сфері публічного адміністрування, особливостей методів і інструментів (форм) реалізації діяльності публічної адміністрації, механізмів та стилів публічного адміністрування, порядку надання органами публічного адміністрування публічних (адміністративних) послуг фізичним і юридичним особам, поняття та видів адміністративних процедур у сфері публічного адміністрування.

У процесі вивчення даної навчальної дисципліни також передбачається всебічний аналіз норм чинного законодавства України та міжнародних норм, що регулюють функціонування органів публічного адміністрування, матеріалів юридичної практики, дослідження окремих проблем і напрямків удосконалення національного адміністративного законодавства, формування у слухачів

прикладних навиків та умінь застосовувати набуті знання у конкретній ситуації, підвищення рівня професійної компетентності слухачів, формування професійної компетентності щодо вмілого й ефективного застосування положень національного законодавства в практичній діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни «Публічне адміністрування» є засвоєння слухачами теоретико-правових положень, які стосуються визначення поняття і принципів публічного адміністрування; сучасного стану функціонування системи органів публічного адміністрування в Україні, правових засад, завдань та принципів діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування в Україні; аналізу ефективних зарубіжних моделей функціонування публічного адміністрування; цілей, завдань та функцій публічного адміністрування, особливостей його форм і методів; характеристики механізмів і стилів публічного адміністрування; поняття та видів управлінських рішень у публічному адмініструванні, порядку (етапів) їх прийняття і реалізації; напрямків реформування системи органів публічного адміністрування та порядку надання ними публічних послуг в рамках проведення адміністративної реформи в Україні; поняття, видів адміністративних процедур у сфері публічного адміністрування; правового механізму реалізації й захисту прав громадян в сфері публічного адміністрування.

Міждисциплінарні зв'язки: «Конституційне право», «Адміністративне право», «Судові та правоохоронні органи України», «Теорія держави і права», «Історія держави і права України», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Міжнародне право», «Конституційно-правові засади державності України».

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- понятійно-категоріальний апарат щодо інституту публічного адміністрування, публічної (виконавчої) влади;
- систему, принципи, завдання та функції публічного адміністрування;
- форми, методи та стилі публічного адміністрування;
- систему органів публічного адміністрування та їх правовий статус;
- особливості порядку (етапів) прийняття управлінських рішень у публічному адмініструванні, види управлінських рішень;
- поняття, природу і зміст публічних послуг (державних і муніципальних), що надаються органами публічної влади;
- організаційно-правовий механізм надання адміністративних послуг;
- етичні засади публічного адміністрування та способи забезпечення законності у сфері публічних відносин;
- інноваційні технології публічного адміністрування;
- види адміністративних процедур у сфері публічного адміністрування;
- методологічні основи, законодавство та практику застосування публічного адміністрування за кордоном, можливості їх застосування в Україні;
- національні та міжнародні інструменти захисту прав громадян в сфері публічного адміністрування;

вміти:

- грамотно застосовувати понятійно-категоріальний апарат, нормативно-правову лексику і спеціальну термінологію на практиці;
- визначити суть правової проблеми у сфері функціонування органів публічного адміністрування за міжнародними та національними стандартами;
- правильно визначити основи правового регулювання відповідних правовідносин, які виникають у сфері публічного адміністрування;
- пропонувати шляхи вирішення окремих проблем правового регулювання діяльності органів публічної адміністрації та органів місцевого самоврядування;
- аргументовано висловлювати власну правову позицію з використанням посилань на нормативні акти, матеріали роз'яснювального характеру органів виконавчої влади та місцевого самоврядування;
- правильно тлумачити та застосовувати правові норми, які регулюють відносини у сфері реалізації публічної влади;
- використовувати досягнення юридичної науки для вирішення професійних завдань у сфері публічного адміністрування;
- користуватись науковою та спеціальною літературою, електронними та іншими інформаційними джерелами.

Форма підсумкового контролю – **залік**.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
	ЗК-2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК-5	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК-7	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
	ЗК-8	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
	ЗК-10	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	ФК-1	Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

	ФК-2	Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.
	ФК-4	Спроможність організовувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.
	ФК-5	Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.
	ФК-8	Здатність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організовувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань.
	ФК-9	Здатність обирати оптимальні методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку.
	ФК-10	Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань.
	ФК-11	Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. «Загальні засади публічного адміністрування: поняття та принципи».

Поняття і види управління. Поняття, мета, ознаки соціального управління. Публічне управління як вид соціального управління. Становлення та розвиток поглядів щодо публічного адміністрування в Україні. Сучасні теорії та основні моделі публічного адміністрування. Зарубіжні ефективні моделі публічного адміністрування, перспективи їх впровадження в Україні. Європейська доктрина формування належного публічного адміністрування. Обставини проведення реформ у зарубіжних країнах. Адміністративна реформа в Україні: основні завдання, напрямки, етапи реалізації та очікувані результати.

Основні підходи до розуміння сутності публічного адміністрування. Поняття та ознаки публічного адміністрування. Види шкіл публічного адміністрування та їх вчення (школа наукового управління; класична (адміністративна) школа управління; школа людських стосунків; системний та ситуаційний підходи та ін.). Співвідношення понять «управління», «публічне

адміністрування», «державне управління», «громадське управління», «менеджмент». Публічне адміністрування і адміністративне право.

Цілепокладання та «дерево цілей» в публічному адмініструванні. Завдання та види функцій публічного адміністрування. Поняття і система основних принципів публічного адміністрування. Проблеми удосконалення публічного адміністрування на сучасному етапі.

Публічне адміністрування у світлі Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Міжнародні та європейські стандарти публічного адміністрування, їх імплементація в законодавство України. Міжнародний досвід становлення та розвитку публічного адміністрування, можливості його впровадження в Україні. «Закони» публічного адміністрування та їх види.

ТЕМА № 2. «Публічне адміністрування як форма реалізації публічної влади»

Публічне адміністрування, влада, держава: взаємозв'язок та взаємозалежність. Роль публічного адміністрування у розбудові демократичної, правової та соціальної держави. Феномен влади. Публічна влада: поняття, ознаки та форми реалізації. Виконавча влада і публічне управління. Поняття та ознаки державної (виконавчої) влади. Поняття муніципальної влади. Сучасні наукові підходи до визначення поняття публічної адміністрації.

Поняття, особливості та види публічної служби, її значення у сфері публічного адміністрування. Правове регулювання публічної служби. Поняття, принципи та особливості державної служби. Державні службовці: поняття та види. Сучасні вимоги до державних службовців. Поняття і сутність служби в органах місцевого самоврядування як виду публічної служби.

Матеріально-фінансова основа публічного адміністрування.

ТЕМА № 3. «Сучасні тенденції розвитку системи органів публічного адміністрування в Україні».

Суб'єкти публічного адміністрування: поняття та види. Система органів публічного адміністрування в Україні, її структурні компоненти.

Органи виконавчої влади як суб'єкти публічного адміністрування: поняття, види та сфери їх діяльності. Правові засади функціонування органів виконавчої влади. Принципи діяльності органів виконавчої влади в Україні. Система та функції органів виконавчої влади в Україні. Запровадження нової ідеології функціонування органів публічної влади.

Кабінет Міністрів України в системі органів державної влади. Міністерства в системі центральних органів виконавчої влади. Завдання та повноваження інших центральних органів виконавчої влади в організаційно-правовому механізмі виконавчої влади. Центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом в системі органів публічного адміністрування.

Система місцевих органів виконавчої влади. Правові засади організації та діяльності місцевих органів виконавчої влади. Основні завдання і функції місцевих органів виконавчої влади. Принципи і форми діяльності місцевих органів виконавчої влади. Повноваження місцевих державних адміністрацій в системі органів публічного адміністрування. Акти місцевих державних

адміністрацій. Територіальні органи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

Завдання, структура та повноваження військово-цивільних адміністрацій, їх роль та місце в системі органів публічного адміністрування.

ТЕМА № 4. «Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування».

Взаємозв'язок публічного адміністрування та громадянського суспільства. Етапи становлення громадянського суспільства в Україні. Ознаки громадянського суспільства та його співвідношення із державою.

Основні інституції громадянського суспільства. Поняття та види громадських об'єднань в Україні, їх роль в публічному адмініструванні. Адміністративно-правовий статус громадських об'єднань. Порядок створення та припинення діяльності громадських об'єднань.

Поняття та сутність місцевого самоврядування, його значення у публічному адмініструванні. Правовий статус органів місцевого самоврядування в Україні. Принципи функціонування місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування в Україні. Основні функції органів місцевого самоврядування. Сфери управління та компетенції органів місцевого самоврядування. Власні та делеговані повноваження органів місцевого самоврядування, їх характер та співвідношення.

Організаційно-правові форми місцевого самоврядування в Україні. Повноваження асоціації органів місцевого самоврядування. Форми взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

ТЕМА № 5. «Механізми, технології та стилі публічного адміністрування»

Поняття та зміст механізму публічного адміністрування, його види. Цільові механізми публічного адміністрування: поняття, види та специфіка їх застосування. Типи механізмів публічного адміністрування: механізми-знаряддя, механізми-системи, механізми-процеси. Складові елементи механізму публічного адміністрування. Функції механізму публічного адміністрування. Процес управління. Об'єкти і суб'єкти публічного адміністрування. Поняття та зміст технології публічного адміністрування. Особливості побудови системи технологій публічного адміністрування на рівні держави та регіону.

Кадрова політика та кадрове забезпечення органів публічного адміністрування: сучасний стан та тенденції розвитку. Перспективи удосконалення кадрового забезпечення органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Загальна характеристика кар'єри в публічному адмініструванні. Поняття керівництва, основні його фактори та визначальні аспекти в публічному адмініструванні. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Роль керівника в публічному адмініструванні. Моделі сучасного керівника. Поняття, ознаки та значення стилю публічного адміністрування. Чинники, які впливають на формування стилю керівника в органах публічної влади. Класифікація стилів керівництва в публічному адмініструванні. Авторитарний стиль керівництва в публічному адмініструванні. Ліберальний

стиль керівництва в публічному адмініструванні. Демократичний стиль керівництва в публічному адмініструванні.

ТЕМА № 6. «Форми та методи публічного адміністрування».

Поняття та види форм публічного адміністрування. Ознаки форм публічного адміністрування. Класифікація форм публічного адміністрування.

Поняття та види методів публічного адміністрування. Метод переконання в публічному адміністрування, форми його реалізації. Поняття та значення примусу в публічному адмініструванні. Методи правового регулювання. Адміністративні (організаційно-розпорядчі) методи публічного адміністрування. Економічні методи публічного адміністрування. Соціально-політичні методи публічного адміністрування. Соціально-психологічні методи публічного адміністрування. Морально-етичні методи публічного адміністрування.

ТЕМА № 7. «Інструменти публічного адміністрування».

Поняття та види інструментів діяльності публічної адміністрації.

Акти публічного адміністрування: поняття та види. Наукові погляди щодо визначення природи актів публічного управління. Вимоги, які ставляться до актів публічного адміністрування. Поняття та ознаки правових актів публічного адміністрування. Класифікація правових актів публічного адміністрування. Поняття, юридичне значення та ознаки нормативного акту суб'єкта публічного адміністрування. Види підзаконних нормативних актів, порядок їх видання. Формальні та матеріальні вимоги, що ставляться до нормативного акту суб'єкта публічного адміністрування. Процедура прийняття та ухвалення нормативних актів суб'єктів публічної адміністрації. Реєстрація нормативно-правових актів. Офіційне оприлюднення нормативно-правового акту суб'єкта публічного адміністрування, порядок набрання ним чинності.

Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування та його ознаки. Відмежування адміністративного акту від інших актів (документів) суб'єкта публічного адміністрування. Класифікація адміністративних актів суб'єкта публічного адміністрування. Процедура ухвалення та скасування адміністративних актів.

Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування: поняття, ознаки та види. Підстави укладання адміністративних договорів. Вимоги до адміністративного договору суб'єкта публічного адміністрування.

Поняття, ознаки та значення плану в публічному адмініструванні. Види планування в публічному адмініструванні.

Фактичні дії як інструмент публічного адміністрування. Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні: поняття та види.

Використання електронного врядування в публічному адмініструванні. Реалізація Концепції розвитку електронного урядування в Україні. Визначення понять: «електронна держава», «Електронний парламент», «електронний суд», «електронний Уряд». Електронна демократія: сутність, мета, завдання. Оцінка та контроль діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування з боку суспільства та бізнесу за допомогою технологій електронного урядування.

Новітні форми залучення громадян до процесу прийняття управлінських рішень: е-охоплення, е-включення, е-участь, е-партнерство. Електронне громадське обговорення проектів нормативно-правових актів та інших документів, що мають значне суспільне значення. Електронна взаємодія громадських рад з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування. Пріоритетні напрями розвитку електронних консультацій з громадянами. Технологічні, організаційні, політичні аспекти електронної демократії. Співвідношення електронної демократії й електронного урядування.

ТЕМА № 8. «Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень. Результативність та ефективність в сучасному публічному адмініструванні».

Поняття управлінських рішень, їх значення в публічному адмініструванні. Класифікація управлінських рішень, які приймаються органами публічної влади. Принципи процесу прийняття та реалізації управлінського рішення. Етапи процесу вироблення, прийняття і реалізації управлінських рішень в публічному адмініструванні. Сучасні підходи до підготовки і реалізації управлінських рішень. Чинники, які впливають на якість, результативність і ефективність прийняття управлінського рішення.

Поняття, правова природа й перелік публічних (державних і муніципальних) послуг, що надаються органами публічного адміністрування. Порядок надання органами публічної влади адміністративних послуг. Сучасна модель надання публічних послуг громадянам електронними каналами. Впровадження сучасних ІК-технологій в діяльності органів публічного адміністрування.

Результативність публічного адміністрування: поняття, значення, вимір. Ефективність публічного адміністрування: поняття, критерії оцінювання та показники. Фактори підвищення ефективності публічного адміністрування.

ТЕМА № 9. «Адміністративні процедури у сфері публічного адміністрування».

Поняття та особливості адміністративних процедур. Принципи адміністративної процедури (загальні та спеціальні). Правові засади реалізації адміністративних процедур в сфері публічного адміністрування. Види адміністративних процедур (проваджень): реєстраційні процедури, дозвільні процедури, інспекційні процедури, процедури притягнення до адміністративної відповідальності; процедури за заявою особи.

Учасники адміністративної процедури. Стадії адміністративної процедури: ініціювання та початок провадження; підготовка справи до розгляду; розгляд і вирішення справи; оформлення адміністративного акта, його доведення до відома адресатів та заінтересованих осіб; перегляд адміністративного акта.

ТЕМА № 10. «Захист прав, свобод та інтересів приватних осіб в сфері публічного адміністрування».

Поняття та види інструментів захисту особи, їх співвідношення між собою.

Адміністративно-правовий механізм реалізації та захисту прав громадян в

сфері публічного адміністрування в Україні. Поняття адміністративного оскарження. Підстави та порядок подання скарги. Предмет адміністративного оскарження. Можливі наслідки розгляду скарги.

Відшкодування шкоди, завданої суб'єктами публічної адміністрації приватним особам. Підстави та процедури, за якими суб'єкт публічного адміністрування відшкодовує шкоду, завдану приватній особі. Міжнародні способи захисту прав приватних осіб.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 3							
Тема № 1. Загальні засади публічного адміністрування: поняття та принципи	12	2	0	2	0	8	залік
Тема № 2. Публічне адміністрування як форма реалізації публічної влади	12	2	0	2	0	8	
Тема № 3. Сучасні тенденції розвитку системи органів публічного адміністрування в Україні	12	2	0	2	0	8	
Тема № 4. Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування	12	2	0	2	0	8	
Тема № 5. Механізми, технології та стилі публічного адміністрування	12	2	0	2	0	8	
Тема № 6. Форми та методи публічного адміністрування	12	2	0	2	0	8	
Тема № 7. Інструменти публічного адміністрування	12	2	0	2	0	8	
Тема № 8. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень. Результативність та ефективність в сучасному публічному адмініструванні	12	2	0	2	0	8	
Тема № 9. Адміністративні процедури у сфері публічного адміністрування»	12	2	0	2	0	8	

Тема № 10. Захист прав, свобод та інтересів приватних осіб в сфері публічного адміністрування	12	2	0	2	0	8	
Всього за семестр № 3	120	20	0	20	0	80	

4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 3							
Тема № 1. Загальні засади публічного адміністрування: поняття та принципи	14	2	0	2	0	10	залік
Тема № 2. Публічне адміністрування як форма реалізації публічної влади	10	0	0	0	0	10	
Тема № 3. Сучасні тенденції розвитку системи органів публічного адміністрування в Україні	14	2	0	2	0	10	
Тема № 4. Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування	12	0	0	0	0	12	
Тема № 5. Механізми, технології та стилі публічного адміністрування	12	0	0	0	0	12	
Тема № 6. Форми та методи публічного адміністрування	10	0	0	0	0	10	
Тема № 7. Інструменти публічного адміністрування	14	2	0	2	0	10	
Тема № 8. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень. Результативність та ефективність в сучасному публічному адмініструванні	12	0	0	0	0	12	
Тема № 9. Адміністративні процедури у сфері публічного адміністрування	12	0	0	0	0	12	
Тема № 10. Захист прав, свобод та інтересів приватних осіб в сфері публічного адміністрування	10	0	0	0	0	10	
Всього за семестр № 3	120	6	0	6	0	108	

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни	Література:
Тема № 1. Загальні засади публічного адміністрування: поняття та принципи	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Сформулюйте поняття «публічне адміністрування» та визначте його співвідношення з галуззю адміністративне право. 2. Поняття і види управління. Співвідношення понять «публічне адміністрування», «управління», «менеджмент», «публічне управління», «державне управління», «громадське управління». 3. Охарактеризуйте основні теорії і моделі публічного адміністрування. Етапи становлення публічного адміністрування в Україні. Визначте ознаки та види публічного адміністрування. 4. Наведіть основні наукові підходи до розуміння публічного адміністрування. Цілі і завдання публічного адміністрування. 5. Визначте поняття, ознаки, види державного управління, його місце в системі публічного адміністрування. Предметна сфера публічного адміністрування. Державне управління і громадське управління. 6. Визначте правові засади публічного адміністрування. 7. Охарактеризуйте принципи публічного адміністрування: основні (конституційні) та допоміжні (організаційно-технічні) принципи. 8. У чому специфіка поєднання принципів централізації і децентралізації в системі принципів публічного адміністрування. 9. Наведіть перелік функцій публічного адміністрування. Які існують підходи до класифікації функцій публічного адміністрування? 10. Охарактеризуйте «закони» публічного адміністрування, їх види. 11. Вкажіть суб'єктів громадського управління. 12. Підготуйте доповідь за темою: «Публічне адміністрування як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна». 13. Підготуйте доповідь за темою: «Основні сучасні теорії і моделі управління, його види». 14. Підготуйте доповідь за темою: «Характеристика принципів публічного адміністрування». 	<p>Основна: [1, С. 17-84; 2, С. 11-18; 5, С. 5-79; 6, С. 3-64]</p> <p>додаткова: [7, С. 4-31; 8; 9, С. 6-12; 10, С. 3-68; 11, С. 9-33; 12; 13, С. 6-92; 14, С. 4-53; 15-16; 24, С. 19-23; 30; 35-38]</p>
Тема № 2. Публічне адміністрування як форма реалізації публічної влади	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте сутність держави як суб'єкту політичної влади. 2. У чому полягає взаємозв'язок та взаємозалежність публічного адміністрування, держави та державної влади. 3. Вкажіть поняття, ознаки та форми реалізації публічної 	<p>Основна: [1, С. 17-200; 359-465; 2, С. 13-28; 4; 5, С. 5-150; 6, С. 14-120]</p>

<p>влади. Публічна влада та публічне адміністрування.</p> <p>4. В чому полягає феномен влади? Влада як основний засіб публічного адміністрування, механізм їх взаємодії.</p> <p>5. Визначте сутність державної влади. Поняття та зміст муніципальної влади.</p> <p>6. Визначте поняття та сутність виконавчої влади як важливої складової публічної влади.</p> <p>7. Дайте характеристику публічної служби, та визначте її роль у реалізації завдань та функцій публічного адміністрування.</p> <p>8. У чому полягає зміст поняття «державної служби», та охарактеризуйте її принципи та правові засади.</p> <p>9. Вкажіть поняття та види державних службовців, їх правовий статус.</p> <p>10. Підготуйте доповідь за темою: «Запровадження нової ідеології функціонування органів публічної влади».</p> <p>11. Підготуйте доповідь за темою: «Роль публічного адміністрування у розбудові демократичної, правової та соціальної держави в Україні».</p> <p>12. Підготуйте доповідь за темою: «Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади».</p> <p>13. Підготуйте доповідь за темою: «Матеріально-фінансова основа публічного адміністрування».</p> <p>14. Підготуйте доповідь за темою: «Поняття та правовий статус державних службовців в Україні».</p>	<p>додаткова: [7, С. 11-44; 8; 9, С. 12; 10; 11, С. 9-265; 151-165; 12; 13, С. 10-92; 14, С. 8-86; 15-16; 18; 24, С. 19-80, 401-414; 25-33; 35-40]</p>
<p>Тема № 3. Сучасні тенденції розвитку системи органів публічного адміністрування в Україні</p>	
<p>1. Якою є сучасна система публічного адміністрування та її структурні компоненти?</p> <p>2. Надайте розгорнутий аналіз суб'єктів публічної адміністрації.</p> <p>3. Визначте правові засади організації і діяльності органів публічного адміністрування в Україні.</p> <p>4. Визначте систему і функції органів виконавчої влади в Україні.</p> <p>5. Надайте характеристику принципів діяльності органів публічного адміністрування в Україні.</p> <p>6. В чому роль центральних органів виконавчої влади як суб'єктів публічного адміністрування, їх види та сфери діяльності?</p> <p>7. Вкажіть компетенцію Кабінету Міністрів України як суб'єкту публічного адміністрування.</p> <p>8. Охарактеризуйте місце і роль Кабінету Міністрів України як центрального органу публічного адміністрування.</p> <p>9. Назвіть основні завдання та повноваження центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом в системі органів публічного адміністрування.</p> <p>10. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади</p>	<p>Основна: [1, С. 84-115; 2, С. 37-45, 61-115; 4; 5, С. 83-161; 6, С. 14-194]</p> <p>додаткова: [7, С. 44-191; 8-10; 11, С. 151-248; 12-13; 14, С. 197-363; 15-18; 24, С. 53-162; 37-38; 42-43]</p>

<p>в системі органів публічного адміністрування.</p> <p>11. Вкажіть організаційно-правові засади діяльності місцевих державних адміністрацій в системі органів публічного адміністрування.</p> <p>12. Визначте основні завдання, структура та повноваження військово-цивільних адміністрацій</p> <p>13. Визначте недержавні інституції публічного адміністрування.</p> <p>14. Охарактеризуйте європейську доктрину формування системи публічного управління.</p> <p>15. Вкажіть основні етапи реалізації адміністративної реформи в Україні. Напрями реформування системи органів публічного адміністрування в Україні за сучасних умов.</p> <p>16. Проаналізуйте моделі публічної адміністрації у зарубіжних країнах. Визначте сучасні тенденції розвитку системи публічного адміністрування.</p> <p>17. Підготуйте доповідь за темою: «Адміністративна реформа в Україні, її завдання, напрями, етапи реалізації».</p> <p>18. Підготуйте доповідь за темою: «Структура суб'єктів публічного адміністрування та напрями її оптимізації».</p> <p>19. Підготуйте доповідь за темою: «Суб'єкти публічного адміністрування, їх характеристика та повноваження».</p> <p>20. Підготуйте доповідь за темою: «Публічне адміністрування в окремих зарубіжних державах та можливості впровадження міжнародного досвіду в Україні».</p>	
<p>Тема № 4. Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування</p>	
<p>1. Вкажіть етапи становлення громадянського суспільства в Україні. Ознаки громадянського суспільства та його співвідношення із державою.</p> <p>2. В чому полягає взаємозв'язок публічного адміністрування і громадянського суспільства?</p> <p>3. Охарактеризуйте інститути громадянського суспільства. В чому зміст управління суспільством в публічному адмініструванні?</p> <p>4. Надайте поняття та види громадських об'єднань, їх роль у публічному адмініструванні.</p> <p>5. Визначте правові засади формування та розвитку місцевого самоврядування в Україні. Поняття та сутність місцевого самоврядування.</p> <p>6. Охарактеризуйте принципи побудови місцевого самоврядування в Україні. Сфери управління та компетенції місцевого самоврядування.</p> <p>7. Якою є система органів місцевого самоврядування в Україні?</p> <p>8. Визначте функції органів місцевого самоврядування.</p> <p>9. Охарактеризуйте організаційно-правові форми місцевого самоврядування в Україні.</p>	<p>Основна: [1, С. 115-168, 403-427; 3, С. 91-115; 5, С. 54-104; 6, С. 16-191]</p> <p>додаткова: [7, С. 45-191; 9-10; 12, С. 201-467; 13, С. 251-341; 14; 17; 23; 24, С. 281-289; 28-33; 40; 42-43]</p>

<p>10. Підготуйте доповідь за темою: «Форми взаємодії місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування».</p> <p>11. Підготуйте доповідь за темою: «Громадянське суспільство як важливий об'єкт публічного адміністрування».</p> <p>12. Підготуйте доповідь за темою: «Повноваження асоціації органів місцевого самоврядування в Україні».</p> <p>13. Підготуйте доповідь за темою: «Основні шляхи розвитку громадянського суспільства в Україні».</p> <p>14. Підготуйте доповідь за темою: «Участь інститутів громадянського суспільства у публічному адмініструванні».</p> <p>15. Підготуйте доповідь за темою: «Місцеве самоврядування та його роль у публічному адмініструванні».</p>	
<p>Тема № 5. Механізми, технології та стилі публічного адміністрування</p>	
<p>1. Визначте поняття механізму публічного адміністрування, його види. В чому полягає зміст цільових механізмів публічного адміністрування, їх види та специфіка застосування?</p> <p>2. Складові елементи механізму публічного адміністрування та їх характеристика. Об'єкти та суб'єкти публічного адміністрування. Процес управління. Визначте поняття та види об'єктів публічного адміністрування.</p> <p>3. Основні функції механізму публічного адміністрування.</p> <p>4. Технологія публічного адміністрування: поняття та система.</p> <p>5. Визначте поняття, ознаки та значення стилів публічного адміністрування.</p> <p>6. Види стилів публічного адміністрування, їх особливості.</p> <p>7. Дайте поняття та характеристику авторитарного стилю керівництва в публічному адмініструванні.</p> <p>8. Охарактеризуйте ліберальний стиль керівництва в публічному адмініструванні.</p> <p>9. Охарактеризуйте демократичний стиль керівництва в публічному адмініструванні.</p> <p>10. Чинники, які впливають на формування стилю публічного адміністрування.</p> <p>11. Підготуйте доповідь за темою: «Державні службовці: поняття, види, правовий стан».</p> <p>12. Підготуйте доповідь за темою: «Загальні характеристики сучасного уявлення про стилі управління».</p> <p>13. Підготуйте доповідь за темою: «Сучасні вимоги до підготовки фахівців органів публічної влади».</p> <p>14. Підготуйте доповідь за темою: «Перспективи оптимізації кадрового забезпечення органів Національної поліції».</p>	<p>Основна: [1, С. 167-284; 2, С. 117-148; 4-5; 6, С. 83-161, С. 48-211]</p> <p>додаткова: [7, С. 33-97; 8; 9-10; 11, С. 313-448; 12, С. 108-144; 13, С. 98-203; 14-16; 24, С. 90-176; 25-30; 33-34; 39-44]</p>
<p>Тема № 6. Форми та методи публічного адміністрування</p>	
<p>1. Визначте поняття, ознаки та види форм публічного адміністрування.</p>	<p>Основна: [1, С. 167-288; 2, С. 117-148; 4-</p>

<p>2. Класифікація форм публічного адміністрування.</p> <p>3. Наведіть види організаційних форм публічного адміністрування.</p> <p>3. Вкажіть поняття та види методів публічного адміністрування.</p> <p>4. Дайте характеристику методу переконання в публічному адміністрування, та формам його реалізації. Визначте поняття та значення примусу в публічному адмініструванні.</p> <p>5. У чому особливості методу правового регулювання?</p> <p>6. Охарактеризуйте адміністративні (організаційно-розпорядчі) методи публічного адміністрування.</p> <p>7. Дайте характеристику економічним методам публічного адміністрування.</p> <p>8. Перерахуйте соціально-психологічні методи публічного адміністрування.</p> <p>9. Підготуйте доповідь за темою: «Соціально-політичні методи в публічному адмініструванні».</p> <p>10. Підготуйте доповідь за темою: «Морально-етичні методи публічного адміністрування».</p>	<p>5; 6, С. 83-161, С. 48-211]</p> <p>додаткова: [7, С. 33-97; 8; 9-10; 11, С. 313-448; 12, С. 108-144; 13, С. 98-203; 14-16; 24, С. 90-176; 25-30; 33-34; 39-44]</p>
Тема № 7. Інструменти публічного адміністрування	
<p>1. Визначте поняття та види інструментів діяльності публічної адміністрації.</p> <p>2. Які існують наукові погляди щодо визначення природи актів публічного управління.</p> <p>3. Дайте поняття актів публічного адміністрування та визначте їх види.</p> <p>4. Визначте поняття та ознаки правових актів публічного адміністрування та надайте їх класифікацію.</p> <p>5. Визначте поняття, юридичне значення та ознаки нормативного акту суб'єкта публічного адміністрування.</p> <p>6. Види підзаконних нормативних актів, порядок їх видання.</p> <p>7. Вкажіть формальні та матеріальні вимоги, що ставляться до нормативного акту суб'єкта публічного адміністрування.</p> <p>8. Якою є процедура прийняття, реєстрації та ухвалення нормативних актів суб'єктів публічної адміністрації? Яким є порядок офіційного оприлюднення нормативно-правового акту суб'єкта публічної влади, та набрання чинності?</p> <p>9. У чому сутність адміністративного акту як інструменту публічного адміністрування, його ознаки?</p> <p>10. Визначте класифікацію адміністративних актів суб'єкта публічного адміністрування.</p> <p>11. Дайте характеристику адміністративному договору як інструменту публічного адміністрування: поняття, ознаки та види. Підстави укладання адміністративних договорів.</p> <p>12. Вкажіть якими є вимоги до адміністративного договору суб'єкта публічного адміністрування?</p> <p>13. Визначте поняття, ознаки та значення плану в публічному адмініструванні. Види планування в публічному</p>	<p>Основна: [1, С. 203-261; 2, С. 117-148; 3-4; 5, С. 53-161; 6, С. 33-214]</p> <p>додаткова: [7, С. 34-112; 9-10; 11, С. 313-448; 12; 13, С. 98-203; 14, С. 108-144; 15; 20; 22; 24, С. 90-180; 25-34; 38-44]</p>

<p>адмініструванні.</p> <p>14. Вкажіть фактичні дії як інструменту публічного адміністрування.</p> <p>15. Визначте особливості використання електронного врядування в публічному адмініструванні.</p> <p>16. Підготуйте доповідь за темою: «Відмежування адміністративного акту від інших видів правових актів».</p> <p>17. Підготуйте доповідь за темою: «Процедура ухвалення та скасування адміністративних актів».</p> <p>18. Підготуйте доповідь за темою: «Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні: сутність та види».</p> <p>19. Підготуйте доповідь за темою: «Реалізація Концепції розвитку електронного урядування в Україні».</p>	
<p>Тема № 8. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень. Результативність та ефективність в сучасному публічному адмініструванні</p>	
<p>1. Визначте поняття управлінських рішень, їх значення в публічному адмініструванні. Класифікація управлінських рішень.</p> <p>2. Надайте розгорнутий аналіз етапів процесу розробки, прийняття і реалізації управлінських рішень в публічному управлінні.</p> <p>3. Охарактеризуйте принципи процесу прийняття та реалізації управлінського рішення.</p> <p>4. Якими є сучасні підходи до підготовки і реалізації управлінських рішень?</p> <p>5. Назвіть основні чинники, які впливають на якість, результативність і ефективність прийняття управлінського рішення.</p> <p>6. Визначте поняття, правову природу та перелік публічних (державних і муніципальних) послуг, що надаються органами публічного адміністрування. Надайте порядок надання органами публічної влади адміністративних послуг.</p> <p>7. Яке значення надається фактору результативності публічного адміністрування? Вимір результативності публічного адміністрування.</p> <p>8. Якою є сучасна модель надання публічних послуг громадянам електронними каналами?</p> <p>9. Вкажіть особливості впровадження сучасних ІК-технологій в діяльності органів публічного адміністрування. Поняття та види ІТ-технологій.</p> <p>10. Визначте поняття, критерії оцінювання та показники досягнення ефективності в сфері публічного адміністрування.</p> <p>11. Підготуйте доповідь за темою: «Сучасні тенденції та особливості функціонування публічної адміністрації в економічній, соціальній та адміністративно-політичній сферах України».</p>	<p>Основна: [1, С. 168-250; 2, С. 117-148; 3-4; 5, С. 54-161; 6, С. 46-198]</p> <p>додаткова: [7, С. 34-118; 9-10; 11, С. 313-448; 12, С. 108-144; 13, С. 98-203; 14, С. 196-247; 15; 16; 19-22; 24, С. 268-288; 25-33; 39-44]</p>

	<p>12. Підготуйте доповідь за темою: «Поняття, правова природа та зміст публічних послуг (державних і муніципальних), що надаються органами публічної влади».</p> <p>13. Підготуйте доповідь за темою: «Фактори підвищення ефективності публічного адміністрування».</p> <p>14. Підготуйте доповідь за темою: «Ефективність публічного адміністрування: поняття, критерії, показники».</p> <p>15. Підготуйте доповідь за темою: «Чинники, які впливають на якість прийняття управлінського рішення».</p> <p>16. Підготуйте доповідь за темою: «Впровадження ІТ-технологій в публічному адмініструванні, їх види».</p>	
	<p>Тема № 9. Адміністративні процедури у сфері публічного адміністрування</p>	
	<p>1. Визначте сутність поняття «адміністративна процедура».</p> <p>2. Визначте правові засади реалізації адміністративних процедур в сфері публічного адміністрування.</p> <p>3. Вкажіть види адміністративних процедур та надайте їх детальну характеристику. Реєстраційні процедури, дозвільні процедури, інспекційні процедури, процедури притягнення до адміністративної відповідальності; процедури за заявою особи.</p> <p>4. Охарактеризуйте загальні та спеціальні принципи адміністративної процедури.</p> <p>5. Назвіть учасників адміністративної процедури, визначте їх права і обов'язки як суб'єктів публічного адміністрування.</p> <p>6. Підготуйте доповідь за темою: «Поняття та правові засади провадження зі зверненнями громадян».</p>	<p>Основна: [1, С. 289-326; 2, С. 186-198; 3-4; 5, С. 83-156; 6, С. 199-227]</p> <p>додаткова: [7, С. 84-113; 9-10; 11, С. 508-610; 12, С. 98-244; 13-14; 16; 24, С. 90-176; 25-29; 30, С. 71-121; 32-34; 37-43]</p>
	<p>Тема № 10. Захист прав, свобод та інтересів приватних осіб в сфері публічного адміністрування</p>	
	<p>1. Визначте поняття та види інструментів захисту особи, їх співвідношення між собою.</p> <p>2. У чому особливості адміністративно-правового механізму реалізації і захисту прав громадян в сфері публічного адміністрування в Україні?</p> <p>3. Вкажіть основні цілі, завдання адміністративного оскарження. Дайте визначення поняття «адміністративного оскарження».</p> <p>4. Посилаючись на відповідні статті нормативно-правових актів, визначте підстави та порядок подання особою скарги.</p> <p>5. Вкажіть предмет адміністративного оскарження та можливі наслідки розгляду скарги.</p> <p>6. Визначте підстави та процедури відшкодування шкоди, завданої суб'єктами публічної влади приватній особі.</p> <p>7. Підготуйте доповідь за темою: «Міжнародні способи захисту прав громадян в сфері публічного адміністрування».</p> <p>8. Підготуйте доповідь за темою: «Адміністративно-правовий механізм реалізації та захисту прав громадян в сфері публічного адміністрування».</p>	<p>Основна: [1, С. 327-390; 2, С. 199-212; 3-4; 5, С. 46-153; 6, С. 23-256]</p> <p>додаткова: [7, С. 110-131; 9-10; 11, С. 452-481; 12; 13, С. 226-283; 14, С. 383-447; 16; 24, С. 350-367, 471-572; 22-27; 29-34; 38; 41-44]</p>

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

Навчальними планами не передбачено.

5.1.2. Теми курсових робіт

Навчальними планами не передбачено.

5.1.3. Теми наукових робіт (наукових доповідей)

1. Основні підходи до розуміння поняття й сутності публічного адміністрування.
2. Предметна сфера та завдання публічного адміністрування.
3. Публічне адміністрування як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна.
4. Принципи публічного адміністрування.
5. Підходи до класифікації функцій публічного адміністрування.
6. Поняття “публічна адміністрація”.
7. Система органів публічного адміністрування.
8. Сфери діяльності та компетенція суб’єктів публічного адміністрування.
9. Органи виконавчої влади як суб’єкти публічного адміністрування, їх види, сфери діяльності та компетенція, правові засади організації та діяльності.
10. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади в системі органів публічного адміністрування.
11. Місцеві державні адміністрації в системі органів публічного адміністрування.
12. Місьцеве самоврядування в системі органів публічного адміністрування.
13. Роль інститутів громадянського суспільства у публічному адмініструванні.
14. Публічне адміністрування як процес розробки, прийняття та виконання управлінських рішень. Управлінське рішення, його зміст та особливості.
15. Форми публічного адміністрування, їх поняття та сутність.
16. Адміністративний акт як пріоритетна форма публічного адміністрування.
17. Адміністративний розсуд: поняття та можливості використання у публічному адмініструванні.
18. Методи публічного адміністрування, їх ознаки та види: адміністративні, правові, економічні, соціально-психологічні, соціально-етичні та ін.
19. Значення та критерії ефективності і результативності в сфері публічного адміністрування.
20. Поняття та види адміністративних процедур.
21. Правові засади адміністративної процедури в Україні.
22. Моделі розвитку публічного адміністрування в окремих зарубіжних державах та можливості впровадження міжнародних стандартів якості публічного адміністрування в Україні.

6. Методи навчання

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни «Публічне адміністрування» проводяться у вигляді лекційних та практичних занять за допомогою наступних методів навчання: репродуктивний метод (відтворення); метод проблемного викладу; пояснювально-ілюстративний; евристичний; дискусійний методи.

Лекційні заняття проводяться у класичній формі із застосуванням мультимедійних презентацій (матеріалів). Практичні заняття передбачають вирішення практичних задач, обговорення рішень, проведення квізів та вирішення кейсів, заслуховування наукових доповідей по актуальним питанням теми заняття тощо. Крім того, за певними темами («Форми та методи публічного адміністрування», «Механізми, технології та стилі публічного адміністрування», «Адміністративні процедури у сфері публічного адміністрування») можуть використовуватися ділові ігри, моделювання практичних ситуацій, проведення аудиторних контрольних робіт, заслуховування реферативних доповідей по актуальним питанням, бінарні заняття за участю практичних працівників Національної поліції України, інших правоохоронних органів, суддів, представників органів публічної адміністрації.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом слухачами у час, вільний від аудиторних навчальних занять, яка складається з опрацювання конспекту лекцій, підготовки до практичних занять, самостійного освоєння навчального матеріалу по окремим темам, щодо яких не передбачені аудиторні заняття, ознайомлення з нормативними актами та рекомендованою літературою, а також самостійне виконання індивідуальних завдань.

Індивідуальна робота слухача забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни: підручників, навчальних та навчально-методичних посібників та матеріалів, методичних рекомендацій тощо. Для самостійної роботи слухачеві також рекомендується відповідна наукова, фахова монографічна та періодична література.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

Контрольні питання, що виносяться на залік (3 семестр):

1. Сучасні теорії та основні моделі публічного адміністрування. Основні підходи до розуміння сутності публічного адміністрування в Україні.
2. Поняття, ознаки та види публічного адміністрування.
3. Ефективні зарубіжні моделі побудови публічного адміністрування, та перспективи впровадження міжнародних норм і стандартів публічного адміністрування в Україні.
4. Принципи публічного адміністрування.
5. Завдання та види функцій публічного адміністрування в Україні.
6. Цілепокладання та «дерево цілей» в публічному адмініструванні.
7. Проблеми удосконалення публічного адміністрування на сучасному етапі. Публічне адміністрування у світлі Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.
8. «Закони» публічного адміністрування та їх види.
9. Система публічного адміністрування в Україні: поняття, принципи її побудови та функціонування.
10. Публічне адміністрування, влада і держава: взаємозв'язок та взаємозалежність.

11. Публічна влада як складова публічного адміністрування: поняття, ознаки та форми реалізації.
12. Державна (виконавча) влада і муніципальна влада: поняття та ознаки.
13. Поняття публічної адміністрації: сучасні підходи до визначення.
14. Принципи організації та діяльності органів публічної адміністрування в Україні.
15. Суб'єкти публічного адміністрування, їх правова характеристика.
16. Органи виконавчої влади як суб'єкти публічного адміністрування: поняття, види, система, особливості правового становища.
17. Правовий статус та повноваження Кабінету Міністрів України.
18. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади в системі органів публічного адміністрування.
19. Центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом в системі органів публічного адміністрування.
20. Місцеві державні адміністрації в системі органів публічного адміністрування: завдання, повноваження та правові засади діяльності.
21. Місце і роль військово-цивільних адміністрацій в системі органів публічного адміністрування.
22. Взаємозв'язок публічного адміністрування та громадянського суспільства. Етапи становлення громадянського суспільства в Україні.
23. Основні інституції громадянського суспільства.
24. Поняття та види громадських об'єднань в Україні, їх роль у публічному адмініструванні. Порядок утворення громадських об'єднань.
25. Форми взаємодії органів публічного адміністрування з об'єднаннями громадян, трудовими колективами підприємств та організацій.
26. Поняття та сутність місцевого самоврядування, його значення в системі публічного адміністрування.
27. Принципи функціонування місцевого самоврядування в Україні.
28. Поняття, завдання та функції органів місцевого самоврядування.
29. Правовий статус та система органів місцевого самоврядування в Україні.
30. Сфери управління та компетенції (повноваження) органів місцевого самоврядування в Україні.
31. Організаційно-правові форми місцевого самоврядування в Україні.
32. Розмежування компетенції місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в умовах децентралізації державної влади в Україні.
33. Правовий статус органів самоорганізації населення в Україні.
34. Публічна служба в Україні: поняття, види та особливості.
35. Державна служба в Україні: поняття, принципи та правове регулювання.
36. Поняття, види та правовий статус державних службовців.
37. Поняття і сутність служби в органах місцевого самоврядування як виду публічної служби.
38. Контроль та нагляд як засоби забезпечення законності в сфері публічного адміністрування: поняття, зміст, основні форми реалізації.
39. Елементи структури механізму публічного адміністрування.

40. Визначення поняття механізмів публічного адміністрування, їх види. Загальна характеристика цільового механізму публічного адміністрування.
41. Поняття та зміст технології публічного адміністрування.
42. Поняття та види стилів керівництва в публічному адмініструванні, особливості їх застосування.
43. Основні чинники формування стилів публічного адміністрування.
44. Поняття, ознаки та види методів публічного адміністрування.
45. Правові методи в публічному адмініструванні, їх характеристика.
46. Методи переконання та примусу в публічному адмініструванні.
47. Адміністративні (організаційно-розпорядчі) методи в системі методів публічного адміністрування.
48. Соціально-психологічні методи публічного адміністрування.
49. Морально-етичні методи публічного адміністрування.
50. Економічні методи публічного адміністрування.
51. Поняття та види інструментів публічного адміністрування.
52. Поняття, ознаки та види форм публічного адміністрування.
53. Класифікація форм публічного адміністрування.
54. Правові акти управління як пріоритетна форма публічного адміністрування: поняття, ознаки, види та вимоги, що ставляться до них.
55. Класифікація правових актів публічного адміністрування.
56. Поняття, ознаки та значення нормативного акту суб'єкта публічного адміністрування.
57. Види підзаконних нормативних актів, та порядок їх прийняття, реєстрації, видання суб'єктом публічного адміністрування.
58. Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування. Відмежування адміністративного акту від інших актів (документів) суб'єкта публічного адміністрування.
59. Класифікація адміністративних актів суб'єкта публічного адміністрування.
60. Процедура ухвалення й скасування адміністративних актів.
61. Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування: поняття, ознаки та види.
62. Підстави укладання адміністративних договорів суб'єктом публічного адміністрування, та вимоги, що ставляться до договорів.
63. Поняття та ознаки плану в публічному адмініструванні. Поняття, види та значення планування в публічному адмініструванні.
64. Фактичні дії як інструмент публічного адміністрування.
65. Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні: поняття та види.
66. Електронне урядування як засіб впорядкування публічного адміністрування в Україні.
67. Новітні форми залучення громадян до процесу прийняття управлінських рішень: е-охоплення, е-включення, е-участь, е-партнерство.
68. Електронна взаємодія громадських рад з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування. Пріоритетні напрями розвитку електронних консультацій з громадянами.

69. Технологічні, організаційні, політичні аспекти електронної демократії. Співвідношення електронної демократії й електронного урядування.

70. Поняття та значення управлінських рішень в публічному адмініструванні, класифікація управлінських рішень.

71. Принципи процесу підготовки, прийняття і реалізації управлінських рішень.

72. Етапи процесу вироблення, прийняття і реалізації управлінських рішень в публічному адмініструванні.

73. Чинники, які впливають на якість, результативність і ефективність прийняття управлінського рішення.

74. Поняття, правова природа та зміст публічних (державних і муніципальних) послуг, що надаються органами публічної влади.

75. Перелік і порядок надання адміністративних послуг органами публічного адміністрування. Сучасна модель надання публічних послуг громадянам електронними каналами.

76. Результативність та ефективність публічного адміністрування: поняття, критерії оцінювання та показники.

77. Поняття, правові засади та особливості реалізації адміністративних процедур в сфері публічного адміністрування.

78. Принципи адміністративної процедури (загальні та спеціальні).

79. Види адміністративних процедур (проваджень) та їх характеристика.

80. Учасники адміністративної процедури.

81. Стадії адміністративної процедури.

82. Поняття і види інструментів захисту прав приватної особи в сфері публічного адміністрування в Україні.

83. Поняття адміністративного оскарження. Підстави та порядок подання скарги. Можливі наслідки розгляду скарги.

84. Відшкодування шкоди, завданої суб'єктами публічної адміністрації приватним особам. Підстави та процедури, за якими суб'єкт публічного адміністрування відшкодовує шкоду, завдану приватній особі.

85. Міжнародні способи захисту прав приватних осіб в сфері публічного адміністрування.

86. Сучасний стан реформування системи органів публічного адміністрування, напрямки удосконалення правового регулювання їх діяльності.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути заліки, екзамени; тести; аналітичні звіти, реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час практичних занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, тощо); самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів (перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} = \left(\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних занять} \\ \text{за семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{самостійної} \\ \text{роботи за} \\ \text{семестр} \end{array} \right) / 2 * 10$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. ***Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку) обов'язкова.*** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином

максимальна кількість балів на підсумковому контролі (заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (залік) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі екзамену чи заліку, то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Підсумкові бали за поточний семестр} + \text{Підсумкові бали за попередній семестр} : 2$$

Робота під час навчальних Занять	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 3 позитивних оцінок під час аудиторної роботи. Критерії оцінювання викладач повідомляє на першому занятті та перед кожними оцінюванням.	Рішення практичних задач, ведення конспектів лекцій, розв'язання ситуативних завдань. Виконання індивідуальних завдань (підготовка цільових виступів, доповідей, рефератів, тез доповідей на конференції, підготовка конкурсних наукових робіт, наукових публікацій). Критерії оцінювання самостійної роботи та виконання окремих видів індивідуальних завдань викладач повідомляє на першому занятті та перед кожними оцінюванням.	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів. Критерії оцінювання викладач повідомляє на останньому практичному занятті перед заліком.

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
			Оцінка	Пояснення
12	97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
11	94-96			
10	90-93			
9	85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками.
8	80-84			
7	75-79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками або з однією–двома значними помилками.
6	70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний неповністю , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
5	65-69			
4	60-64		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
3	40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
2	21-39			
1	1-20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, додаткова), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна:

1. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. - Видання четверте. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/7874/%D0%90%D0%B4%D0>
2. Адміністративне право України. Загальна частина у схемах : навч. посіб. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; [О. В. Брусакова, Д. В. Швець та ін.]. Харків : ХНУВС, 2019. 236 с.
3. Правове регулювання адміністративних послуг (у схемах) : навч. посіб. / МВС П68 України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Сокурєнка ; [О. В. Брусакова, К. О. Крут, І. В. Панова та ін.]. Харків : ХНУВС, 2021. 120 с.
4. Судові, правоохоронні, контрольно-наглядові та правозахисні органи України. Підручник. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. С.М. Гусарова ; [Гусаров С.М., Салманова О.Ю., Комзюк А.Т. та ін.]. Харків, 2020. 512 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9887>
5. Особливості публічного управління та адміністрування : Навчальний посібник / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. - К. : КНУКіМ, 2016. 167 с.
6. Нагаєв В.М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник. Х.: ХНАУ, 2018. 278 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/4925/1/NP_Public%20administration_2019.PDF

Додаткова:

7. Кальниш Ю.Г., Лозинська Т.М., Тимцуник В.І. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб.; Полтав. держ. аграр. акад. Полтава : РВВ ПДАА, 2015. 279 с.
8. Методологія публічного управління : навч. посіб. / уклад. І.В. Шпекторєнка. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 120 с.
9. Адміністративне право : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй та ін.]. Вид. 6-те, допов. та перероб. З опорою на законодавство станом на 1 квіт. 2021 р. – Харків : Право, 2021. 196 с.
10. Адміністративне право : підручник / Ю.П. Битяк (кер. авт. кол.), І.М. Балакаєєва, І.В. Бойко та ін. ; за заг. ред. Ю.П. Битяка. Харків : Право, 2020. 392 с.
11. Адміністративне право України (загальна частина) : навч. посіб. / [Остапенко О. І. Ковалів М. В., Єсімов С. С. та ін.]; [Вид. 2-е, доп.] Львів : СПОЛІОМ, 2021. 616 с.
12. Бородін І.Л. Адміністративне право України : підручник; Нац. авіац. ун-т. Київ : Правова єдність: Алерта, 2019. 547 с.
13. Курс адміністративного права України: підручник / за ред. О. В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 904 с.
14. Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та ін. Загальне адміністративне право: підручник; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 566 с.
15. Ястрємська О.М., Мажник Л.О. Публічне адміністрування: навчальний посібник. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 132 с.
16. Administrative law of Ukraine for foreigners: Popular science publication / Valentyn Halunko (ed.) and others. Odesa : Publishing House «Helvetica», 2021. 88 с. (Адміністративне право України для іноземців: Науково-популярне видання / Валентин Галуцько (ред.) та ін. Одеса: Видавництво «Гельветика», 2021. 88 с.)

17. Науково-практичний коментар до Закону України «Про місцеве самоврядування України» / За заг. ред. Чижмарь К.І. Київ.: Видавничий дім «Професіонал», 2020. 400 с.
18. Hester, Patrick T. Solving Complex Decision Problems [electronic resource]: A Heuristic Process / by Rudolf Grünig, Richard Kühn. 4th ed. Berlin: Springer, 2017. 193 p.
19. Колпаков В. М. Теорія і практика прийняття управлінських рішень: навчальний посібник. К. : МАУП, 2015. 256 с.
20. [Прийняття управлінських рішень: навчальний посібник / \[Ю. Є. Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасічник та ін.\] ; за ред. Ю. Є. Петруні. \[3-тє вид., переробл. І доп.\]. Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2015. 209 с.](#)
21. Бутко М.П., Бутко І.М., Мащенко В.П. та ін. Теорія прийняття управлінських рішень: Підручник. За заг. ред. Бутка М. П. К. : Центр учбової літератури, 2018. 360 с.
22. Електронне урядування та електронна демократія : навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. К., 2017. 1012 с.
23. [Лелеченко А. П., Васильєва О. І., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб. К: ГО «Інститут громадянського суспільства». 2017. 110 с.](#)
24. [Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / ред. С. Чернов, В. Воронкова, В. Банах, та ін. ; ЗДІА. Запоріжжя : ЗДІА, 2017. 603 с.](#)
25. Георгієвський Ю. В. Компетенція органів публічної влади: теорія і практика застосування: монографія. К.: Логос, 2015. 345 с.
26. Карабін Т.О. Розподіл повноважень публічної адміністрації: Монографія. Ужгород: Гражда, 2016. 220 с.
27. Легеза Є. О. Теорія публічних послуг : адміністративно-правова складова : монографія. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2016. 452 с.
28. Буханевич О. М. Адміністративні послуги в Україні: теорія та практика реалізації: монографія; Ін-т законодавства Верховної Ради України. Київ: Ін-т законодавства Верховної Ради України, 2015. 385 с.
29. Маркіян Сидор. Адміністративно-правові аспекти взаємодії місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування: монографія ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : Ліга Прес, 2016. 191 с.
30. [Публічне управління в умовах інституційних змін: колективна монографія / За наук. редакції д. держ. упр. Р. В. Войтович та П.В. Ворони. Київ, 2018. 475 с.](#)
31. [Місцеве самоврядування в умовах децентралізації влади в Україні: колективна монографія / Кол. авт.; за заг. ред. Р. М. Плюща. К.: РІДНА МОВА. 2016. 744 с.](#)
32. Актуальні проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України: монографія / Гусаров С. М., Салманова О. Ю., Комзюк А. Т., Музичук О. М., Казанчук І. Д. / Міністерство внутрішніх справ України ; Харківський національний університет внутрішніх справ. – Харків : Факт, 2022. 452 с.
33. Оксін В.Ю. Публічне адміністрування місцевого розвитку в Україні: дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2021. 498 с.
34. Туркова О.К. Правова природа процедур надання адміністративних послуг в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків:, 2017. 238 с.
35. Бінько І. Публічне управління і публічне адміністрування: співвідношення понять. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. 2020. № 3-4. С. 41-47.
36. Задихайло О. А. Співвідношення понять "державне управління", "публічне управління" та "публічне адміністрування в категоріальному апараті адміністративного права. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди "ПРАВО"*. 2020. №31. С. 43-48.

37. Замрій О. М. Застосування принципів публічного адміністрування в роботі органів місцевої влади. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2017. № 27. С. 58-61.

38. Мельниченко Б.Б. Основні принципи діяльності органів публічного управління в Україні: адаптація до європейських стандартів. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. №6. Том. 2. 2017. С. 118-121.

39. Салманова О. Ю. Проблеми розмежування сфер регулятивного впливу нормативно-правових актів МВС України та Національної поліції України. *Moderní aspekty vědy: XII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.* 2021. Str. 833-847.

40. Gusarov Sergiy. Certain aspects of state service reform. (*Окремі аспекти реформування державної служби*). *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*. Vol. 27. № 1, 2020. Pp. 14-25. URL: <http://visnyk.kh.ua/uk/article/okremi-aspekti-reformuvannya-derzhavnoyi-sluzhbi>

41. Salmanova, O., Popovich, E., Nikitin, A., Tesliuk, I. Administrative and Legal Principles of the Digitization of Public relations. (*Адміністративно-правові принципи оцифрування суспільних відносин*). *AMAZONIA INVESTIGA*. (2020). Vol. 9. Núm. 25: 418 - 422/ enero 2020. (Web of Science: 000507401400047).

42. Popova, S., Popova, L., Kazanchuk, I., Bandurka, I., Kyrieieva, I. The role of local self-government bodies in prospective areas of regional development [El papel de los Órganos de autogobierno local en las Áreas de desarrollo regional] (*Роль органів місцевого самоврядування в перспективних напрямках регіонального розвитку*). (2021). *Estudios de Economia Aplicada*, 39 (7). pp. 1-11. DOI: <https://doi.org/10.25115/eea.v39i7.5000>. Q4.

43. Halyna Shaulska, Iryna Kazanchuk, Hrygorii Bukanov. Legal and regulatory fundamentals of interaction of civil society and government authorities in the system of public administration. (*Нормативно-правові основи взаємодії громадянського суспільства та органів державної влади в системі публічного управління*). *JOURNAL OF LAW AND POLITICAL SCIENCES*. VOL. (37). THIRTEENTH YEAR–ISSUE (2) APRIL. 2023 P. 354-378. URL: <http://journal-law.com/> (Web of Science).

44. Панова І.В. Клубань М.В. Дієвість інституту забезпечення позову шляхом зупинення дії індивідуального акту чи нормативно-правового акту. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2023. № 2. С. 49-58.

Нормативно-правові акти:

45. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. (в ред. від 01.01.2020). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr>

46. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. №38. Ст. 385. (в ред. від 22.06.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>

47. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 13. ст.222. (в ред. від 31.03.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>

48. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. *Голос України* від 25.10.2014. 2014. № 206. (в ред. від 28.05.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

49. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 4. Ст. 43. (в ред. від 28.05.2023) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19/>

50. Про адміністративні послуги: Закон України 06.09.2012 № 5203-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 32. стр. 1705. ст.409. (в ред. від 31.03.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>
51. Про інформацію: Закон України: від 2.10.1992 № 2657-XII. (в ред. від 27.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
52. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. (в ред. від 31.03.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
53. Про звернення громадян: закон України від 02.10.1996 № 393/96. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. Ст. 256. (в ред. від 31.03.2023). URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>
54. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 28. Ст. 250. (в ред. від 09.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
55. Про Концепцію Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 21.11.2002 №228-IV. *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-15>
56. Про місцеві державні адміністрації : Закон України : від 09.04.1999 № 586-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 20-21. Ст. 3190. (в ред. від 27.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
57. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 №280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. ст.170 (в ред. від 09.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>
58. Про громадські об'єднання : закон України від 22.03.2012 № 4572-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 1. Ст. 1. (в ред. від 27.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>
59. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 07.06.2001 № 2493-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 33. ст. 175 (в ред. від 01.08.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>
60. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17.06.2014 №1508-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 34. Ст. 1167. (в ред. від 04.04.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>
61. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 № 157-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. №13. Ст.91. (в ред. від 14.05.2020). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
62. Про політичні партії в Україні : Закон України від 05.04.2001 №2365-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №23. Ст.118. (в ред. від 27.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>
63. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 03.02.2015 № 141-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 13. ст.87. (в ред. від 09.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-19#Text>
64. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X (в ред. від 15.04.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
65. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021–2026 роки: Указ Президента України від 27.09.2021 № 487/202. *Урядовий кур'єр* від 29.09.2021. № 188. / *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021/card6#Public>.

66. Про Національну стратегію у сфері прав людини : Указ Президента України від 24.03.2021 № 119/2021. *Урядовий кур'єр* від 26.03.2021. № 58. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119/2021#n13>.

67. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228. *Офіційний вісник України* від 15.07.2014. № 54. стор. 88. стаття 1455. (в ред. від 27.06.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-%D0%BF>

68. Про внесення змін до Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 258. *Офіційний вісник України* від 09.04.2021. № 27. стор. 168. стаття 1464 / *Веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/258-2021-%D0%BF#Text>

69. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 № 649-р. *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-p#Text>

70. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 № 333-р. *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-p#Text>

71. Про схвалення Концепції оптимізації системи центральних органів виконавчої влади: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1013-р. *Урядовий кур'єр* від 20.01.2018. № 14 (в ред. від 19.12.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1013-2017-%D1%80>

72. Про затвердження Порядку здійснення контролю за додержанням законодавства про державну реєстрацію нормативно-правових актів: Наказ Міністерства юстиції України від 19.01.2012 № 93/5. (в ред. від 22.07.2022). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0067-12#Text>

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Офіційний сайт Верховної Ради України – <https://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Судова влада України – <https://court.gov.ua/>
3. Офіційне Інтернет-представництво Президента України – <http://www.president.gov.ua>
4. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України «Урядовий портал» – <http://www.kmu.gov.ua/>
5. Офіційний веб-сайт Національного агентства України з питань державної служби – <http://www.nads.gov.ua>.
6. Офіційний веб-сайт European Group of Public Administration (EGPA). – <http://www.iias-iiisa.org/egpa/>
7. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Наукова бібліотека Харківського національного університету внутрішніх справ – <https://lib.univd.edu.ua/>
9. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленко – <http://korolenko.kharkov.com/>